2024/1728

18.6.2024.

KOMISIJAS DELEĢĒTĀ REGULA (ES) 2024/1728

(2023. gada 6. decembris),

ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 575/2013 papildina attiecībā uz regulatīvajiem tehniskajiem standartiem, kuros precizē, kādos apstākļos ir izpildīti nosacījumi savstarpēji saistītu klientu grupu identificēšanai

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 575/2013 (2013. gada 26. jūnijs) par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 ([1]), un jo īpaši tās 4. panta 4. punktu,

tā kā:

(1) Identificējot "savstarpēji saistītu klientu grupas", kā definēts Regulas (ES) Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 39) apakšpunktā, būtu jāidentificē fiziskās vai juridiskās personas, kuras ir tik cieši saistītas ar specifiskiem riska faktoriem, ka ir saprātīgi uzskatīt, ka tās rada vienu risku. Ja nav skaidrs, kādā konkrētā saistību kategorijā būtu jāklasificē dažādu personu savstarpējā saistība, priekšroka būtu dodama vispārējam piesardzības principam, un būtu jāpieņem, ka pastāv viens risks. Tāpēc saraksti ar apstākļiem, kādos ir izpildīti nosacījumi savstarpēji saistītu klientu grupu identificēšanai, būtu jāsaprot kā neizsmeļoši. Ja fiziskās vai juridiskās personas ir saistītas tikai tāpēc, ka tās ir atkarīgas no kopīgiem ģeogrāfiskiem vai nozaru ārējiem faktoriem, tās nevajadzētu uzskatīt par savstarpēji saistītu klientu grupu.

(2) Lai precizētu apstākļus, kādos kontroles nosacījums ir izpildīts viena riska pastāvēšanas identificēšanai, ja divas vai vairākas juridiskās personas ir ietvertas vienā un tajā pašā konsolidētajā finanšu pārskatā, kontroles nosacījums būtu jāuzskata par izpildītu pat tad, ja nav riska darījumu ar kontrolējošo fizisko vai juridisko personu, jo grupas finansiālo grūtību domino efekts var rasties pat tad, ja iestāde nav pakļauta kontrolējošajai personai.

(3) Tā kā kontroles attiecības neaprobežojas tikai ar personām, kas ir ietvertas vienā un tajā pašā konsolidētajā grupā, ir jānosaka apstākļi, kādos starp divām vai vairākām fiziskām vai juridiskām personām pastāv viens risks, pamatojoties uz kontroli, pat ja konsolidētie finanšu pārskati netiek sagatavoti vai nu tāpēc, ka ir iesaistītas fiziskas personas, vai tāpēc, ka juridiskās personas veic uzņēmējdarbību trešā valstī, vai arī šīm personām piemērojamais tiesiskais režīms neprasa finanšu konsolidāciju. Proti, ja fiziskai vai juridiskai personai ir balsstiesību vairākums vai ja tai ir iespēja iecelt vai atcelt vadības struktūras vairākumu, vai tai ir dominējoša ietekme pār citu personu, kontroles nosacījumi būtu jāuzskata par izpildītiem.

(4) Turklāt ir jāprecizē papildu apstākļi, kuros divas vai vairākas fiziskās vai juridiskās personas var radīt vienu risku, jo viena no tām tieši vai netieši kontrolē otru personu vai citas personas. Jo īpaši, ja fiziskajai vai juridiskajai personai ir tiesības vai spēja lemt par citas personas stratēģiju vai svarīgiem darījumiem vai ja tai ir tiesības vai spēja koordinēt vienas vai vairāku juridisko personu vadību, minētie apstākļi būtu jāuzskata par tādiem, kam ir dominējoša ietekme un kas tādējādi, pamatojoties uz kontroli, atbilst viena riska nosacījumiem.

(5) Ir jāprecizē minimālie vērā ņemamie apstākļi ekonomiskās atkarības novērtēšanai nolūkā noteikt vienu risku. Ekonomiskā atkarība nozīmē to, ka fizisko vai juridisko personu attiecības var izraisīt finansējuma vai atmaksas grūtības un tās nevar laikus aizstāt, neradot pārmērīgas papildu izmaksas, t. i., izmaksas vai mazākus ieņēmumus, kas varētu izraisīt atmaksāšanas grūtības.

([1]) OV L 176, 27.6.2013., 1. lpp.

(6) Turklāt ir jānosaka apstākļi, kādos līdzās pastāv kontroles un ekonomiskās atkarības nosacījumi. Šajā nolūkā, ja divas vai vairākas fiziskās vai juridiskās personas, pamatojoties uz kontroli, rada vienu risku un viena vai vairākas no tām ir tik cieši saistītas ar citu fizisko vai juridisko personu vai personām un savstarpēji atkarīgas no tām, ka tās ir ekonomiski atkarīgas, būtu jāuzskata, ka visas minētās personas rada vienu vispārēju risku. Novērtējot kontroles un ekonomiskās atkarības līdzāspastāvēšanu, iestādēm katrs gadījums būtu jāizskata atsevišķi, ņemot vērā iespējamās saiknes, kuras balstās uz individuāliem apstākļiem. Ja personas, kas ietvertas dažādās kontroles grupās, ir arī savstarpēji ekonomiski atkarīgas, visas šīs personas būtu jāsagrupē vienā kopējā savstarpēji saistītu klientu grupā. Šādai grupai būtu jāaptver kontroles grupa, jebkura ekonomiski atkarīga persona vai personas un jebkura persona vai personas, ko kontrolē minētā ekonomiski atkarīgā persona vai personas.

(7) Lai ņemtu vērā iespēju, ka ārkārtas apstākļu esamība varētu izslēgt viena riska pastāvēšanu, iestādei būtu jāspēj sniegt pietiekamus pierādījumus par to, ka divas vai vairākas fiziskas vai juridiskas personas nerada vienu risku, neraugoties uz to, ka attiecībā uz šīm personām ir izpildīti nosacījumi, lai tās varētu uzskatīt par savstarpēji saistītiem klientiem. Šādos gadījumos iestādes nevar identificēt šīs personas kā savstarpēji saistītu klientu grupu.

(8) Šīs regulas pamatā ir regulatīvo tehnisko standartu projekts, ko Komisijai iesniegusi Eiropas Banku iestāde.

(9) Eiropas Banku iestāde ir veikusi atklātu sabiedrisko apspriešanu par regulatīvo tehnisko standartu projektu, kas ir šīs regulas pamatā, izvērtējusi potenciālās saistītās izmaksas un ieguvumus un pieprasījusi saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1093/2010 ([2]) 37. pantu izveidotās Banku nozares ieinteresēto personu grupas atzinumu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Kontroles attiecības

1. Divas vai vairākas fiziskās vai juridiskās personas rada vienu risku, jo vienai no tām tieši vai netieši ir kontrole pār otru personu vai citām personām, ja vienai no tām saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2013/34/ES ([3]) 22. panta 1. un 2. punktu vai 10. starptautisko finanšu pārskatu standartu (SFPS), kā noteikts attiecīgās dalībvalsts tiesību aktos, ir jāsagatavo konsolidētie finanšu pārskati, kas ietver otru personu vai citas personas.

2. Šā panta 1. punktu piemēro arī juridiskām personām, kas nav iekļautas konsolidētajos finanšu pārskatos Direktīvā 2013/34/ES vai 10. SFPS noteikto izņēmumu vai atkāpju dēļ, kā noteikts attiecīgās dalībvalsts tiesību aktos.

3. Gadījumos, kad 1. punktu nepiemēro, uzskata, ka divas vai vairākas fiziskās vai juridiskās personas rada vienu risku, jo viena no tām tieši vai netieši kontrolē otru personu vai citas personas, šādos apstākļos:

a) fiziskajai vai juridiskajai personai ir balsstiesību vairākums citā personā vai personās;

b) fiziskajai vai juridiskajai personai ir tiesības vai iespēja iecelt vai atcelt citas personas vai personu pārvaldes, vadības vai uzraudzības struktūras locekļu vairākumu;

([2]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1093/2010 (2010. gada 24. novembris), ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Banku iestādi), groza Lēmumu Nr. 716/2009/EK un atceļ Komisijas Lēmumu 2009/78/EK (OV L 331, 15.12.2010., 12. lpp.).

([3]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/34/ES (2013. gada 26. jūnijs) par noteiktu veidu uzņēmumu gada finanšu pārskatiem, konsolidētajiem finanšu pārskatiem un saistītiem ziņojumiem, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2006/43/EK un atceļ Padomes Direktīvas 78/660/EEK un 83/349/EEK (OV L 182, 29.6.2013., 19. lpp.).

c) fiziskā vai juridiskā persona var īstenot dominējošu ietekmi pār citu personu vai personām saskaņā ar likumu vai līgumu, vai statūtiem.

4. Gadījumos, kad 1., 2. vai 3. punktu nepiemēro, uzskata, ka divas vai vairākas fiziskās vai juridiskās personas rada vienu risku, jo viena no tām tieši vai netieši kontrolē otru personu vai citas persona jebkuros šādos apstākļos, bet ne tikai:

a) fiziskajai vai juridiskajai personai ir tiesības vai spēja lemt par stratēģiju vai vadīt citas personas vai personu darbību;

b) fiziskajai vai juridiskajai personai ir tiesības vai spēja lemt par svarīgiem darījumiem, tostarp par citas personas vai personu peļņas vai zaudējumu nodošanu;

c) fiziskajai vai juridiskajai personai ir tiesības vai spēja koordinēt vienas vai vairāku juridisku personu vadību.

5. Atkāpjoties no 1., 2. un 3. punkta, ja izņēmuma gadījumos iestāde spēj pierādīt, ka attiecībā uz divām vai vairākām fiziskām vai juridiskām personām nepastāv neviens atsevišķs risks, neraugoties uz apstākļiem, kas minēti attiecīgajos punktos, iestāde nevar šīs personas identificēt kā savstarpēji saistītu klientu grupu.

2. pants

Ekonomiskā atkarība

1. Divas vai vairākas fiziskās vai juridiskās personas rada vienu risku, jo tās ir savstarpēji saistītas tādā veidā, ka gadījumā, ja vienai no tām rastos finansiālas problēmas, jo īpaši finansēšanas vai atmaksāšanas grūtības, otra persona vai citas personas, visticamāk, arī saskartos ar finansiālām problēmām jebkuros šādos apstākļos, bet ne tikai:

a) ja fiziskās vai juridiskās personas maksātnespēja vai saistību neizpilde var izraisīt citas fiziskās vai juridiskās personas vai personu maksātnespēju vai saistību neizpildi;

b) ja fiziskā vai juridiskā persona ir pilnībā vai daļēji garantējusi citas fiziskās vai juridiskās personas riska darījumu un ja riska darījums garantijas devējam ir tik nozīmīgs, ka garantijas devējam, iespējams, radīsies finansiālas problēmas prasījuma gadījumā;

c) ja fiziskās vai juridiskās personas bruto ieņēmumu vai bruto izdevumu būtisku daļu veido darījumi ar citu fizisko vai juridisko personu, kuru nevar laikus aizstāt bez pārmērīgām papildu izmaksām;

d) ja fiziskās vai juridiskās personas saražoto preču vai piedāvāto pakalpojumu būtiska daļa tiek pārdota vai piegādāta citai fiziskajai vai juridiskajai personai un šīs attiecības nevar laikus aizstāt bez pārmērīgām papildu izmaksām;

e) ja fiziskās vai juridiskās personas debitoru parādu vai saistību būtiska daļa ir pret citu fizisko vai juridisko personu;

f) ja paredzamais līdzekļu avots divu vai vairāku fizisko vai juridisko personu aizdevumu atmaksāšanai ir viens un tas pats un nevienai no šīm personām nav cita neatkarīga ienākumu avota, no kura aizdevumu var apkalpot un pilnībā atmaksāt, un paredzamo līdzekļu avotu nevar savlaicīgi aizstāt bez pārmērīgām papildu izmaksām;

g) ja paredzams, ka vienas fiziskās vai juridiskās personas finansiālās problēmas varētu radīt grūtības citai fiziskajai vai juridiskajai personai pilnībā un laikus atmaksāt savas saistības, jo šīs personas ir juridiski vai līgumiski solidāri atbildīgas pret iestādi;

h) ja divas vai vairākas fiziskās vai juridiskās personas izmanto vienu un to pašu finansējuma avotu un minētā finansējuma avota maksātnespējas vai saistību neizpildes gadījumā minēto finansējuma avotu nevar savlaicīgi aizstāt bez pārmērīgām papildu izmaksām;

i) ja divas vai vairākas juridiskās personas tiek pārvaldītas vienoti, kā minēts Direktīvas 2013/34/ES 22. panta 7. punkta a) apakšpunktā;

j) ja divu vai vairāku juridisko personu vadības struktūru lielā mērā veido vienas un tās pašas personas, kā minēts Direktīvas 2013/34/ES 22. panta 7. punkta b) apakšpunktā;

k) ja vienai un tai pašai fiziskajai vai juridiskajai personai divās vai vairākās juridiskajās personās ir balsstiesību vairākums.

2. Atkāpjoties no 1. punkta, ja izņēmuma gadījumos iestāde spēj pierādīt, ka attiecībā uz divām vai vairākām fiziskām vai juridiskām personām nepastāv neviens atsevišķs risks, neraugoties uz apstākļiem, kas minēti tajos, iestāde nevar šīs personas identificēt kā savstarpēji saistītu klientu grupu.

3. pants

Kombinētas kontroles attiecības un ekonomiskā atkarība

1. Trīs vai vairākas fiziskās vai juridiskās personas rada vienu risku, ja divas vai vairākas no šīm personām rada vienu risku, izmantojot kontroli saskaņā ar 1. pantu (kontroles grupa), un viena vai vairākas fiziskās vai juridiskās personas ir saistītas ar vienu vai vairākām personām, kas ietvertas kontroles grupā, izmantojot ekonomisko atkarību saskaņā ar 2. pantu.

2. Ja persona, kas ir saistīta ekonomiskās atkarības rezultātā, kā minēts 1. punktā, ir daļa no citas savstarpēji saistītu klientu grupas, visas personas, kuras kontrolē šī ekonomiski atkarīgā persona vai kuras pašas ir ekonomiski atkarīgas no šīs personas, rada arī vienu risku kopā ar 1. punktā minētās kontroles grupas personām.

3. Atkāpjoties no 1. un 2. punkta, ja izņēmuma gadījumos iestāde spēj pierādīt, ka attiecībā uz trim vai vairākām fiziskām vai juridiskām personām nepastāv neviens atsevišķs risks, neraugoties uz apstākļiem, kas minēti attiecīgajos punktos, iestāde nevar šīs personas identificēt kā savstarpēji saistītu klientu grupu.

4. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.*

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2023. gada 6. decembrī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja
Ursula VON DER LEYEN